AMTSBLATT DES KREISES OLKUSZ.

DZIENNIK URZĘDOWY OBWODU OLKUSKIEGO.

Olkusz, am 10. April 1915. | **№ 1.** | *Olkusz, dnia 10. kwietnia r. 1915.*

1.
DAS AMTSBLATT.

Am 1. und 15. eines jeden Monats wird von nun an für den Kreis Olkusz ein Amtsblatt erscheinen.

Zweck desselben ist die Verbreitung und allfällige Erläuterung der im Verordnungsblatte der k. u. k. Militärverwaltung in Polen kundgemachten Vorschriften, Erlassung näherer Anordnungen örtlicher Natur an die Bevölkerung, Erteilung von Weisungen und Durchführungsmassnahmen an die Gendarmeriepostenkommandos sowie an die Gemeinden.

Es obliegt den Gemeindevorstehern, Veröffentlichungen des Amtsblattes, die von allgemeinem Interesse sind, ausserdem noch nach eigenem Ermessen oder über ausdrückliche Weisung auf ortsübliche Art durch Maueranschlag, öffentliches Ausrufen u. dgl. zu verlautbaren und auch sonst in jeder Weise für die weiteste Verbreitung des Amtsblattes Sorge zu tragen.

Das Amtsblatt muss in jeder Gemeindekanzlei und in jeder Ortschaft bei dem dort wohnenden Gemeinderate oder bei dem Schulzen aufliegen und kann dort von jedermann unentgeltlich eingesehen werden. Überdies werden auch alle grösseren Gasthäuser das Amtsblatt aufzulegen haben.

Das Amtsblatt wird kostenlos zugesendet werden allen Gemeindevertretungen, Schulleitungen, Pfarrämtern, Gendarmeriepostenkommanden und Finanzwachabteilungen.

2.
AMTSTAGE.

Um mit der Bevölkerung des Kreises ständig in Fühlung zu bleiben und ihr das Vorbringen von Bitten und Beschwerden zu erleichtern, wird die Institution der Amtstage—die sich gut bewährt hat—auch weiterhin fortdauern.

Den bereits in Skała, Olkusz, Pilica und Sławków abgehaltenen folgen weiter nachstehende Amstage:

14. IV. 1915. um 11 Uhr Vormittags in Wolbrom für sämtliche Ortschaften der Gemeinde Wolbrom.

1.
DZIENNIK URZĘDOWY.

Dnia 1. i 15. każdego miesiąca wychodzi dla obwodu Olkuskiego „Dziennik Urzędowy".

Celem jego ma być rozpowszechnienie i objaśnienie przepisów Dziennika rozporządzeń c. i k. Zarządu wojskowego w Polsce, wydawanie bliższych rozporządzeń lokalnego znaczenia dla ludności, udzielanie wskazówek i rozporządzeń wykonawczych dla posterunków żandarmeryi i gmin.

Naczelnicy gmin obowiązani są obwieszczenia Dziennika urzędowego, zawierające postanowienia ogólne ogłaszać według własnego uznania lub na wyraźne polecenie w sposób w miejscu używany, przez rozlepianie na murach, publiczne obwieszczenie i t. p. nadto starać się we wszelki sposób o jaknajszersze rozpowszechnienie niniejszego Dziennika urzędowego.

Dziennik urzędowy musi być wyłożony w kancelaryi gminnej i w każdej miejscowości u mieszkającego tam radnego lub sołtysa, gdzie dozwolony jest bezpłatny wgląd do dziennika. Oprócz tego wszystkie większe restauracye są obowiązane do wyłożenia dziennika urzędowego.

Dziennik urzędowy otrzymywać będą bezpłatnie wszystkie urzędy gminne, parafjalne, kierownictwa szkół, posterunki żandarmeryi oraz straż finansowa.

2.
DNIE URZĘDOWE.

Ażeby utrzymać stały kontakt z ludnością obwodu i ułatwić jej wnoszenie próśb i zażaleń będzie instytucya dni urzędowych, która okazała się bardzo użyteczną i nadalej zatrzymaną.

W dalszym ciągu już odbytych dni urzędowych w Skale, Olkuszu, Pilicy i Sławkowie odbędą się następujące dnie urzędowe:

14. IV. 1915 o godzinie 11-ej przed południem w Wolbromie dla wszystkich wsi gminy Wolbromia.

21. IV. 1915. um 11 Uhr vormittags in Sułoszowa für die Gemeinden Jangrot und Sułoszowa.

28. IV. 1915. um 10 Uhr vorm. in Pradła für alle Ortschaften der Gemeinde Kroczyce.

5. Mai 1915. um 10 Uhr vorm. in Żarnowiec für alle Ortschaften der Gemeinde Żarnowiec.

21. IV. 1915. o godz. 11-ej przed południem w Sułoszowej dla gmin Jangrot i Sułoszowa.

28. IV. 1915. o godz. 10-ej przed południem w Pradle dla wszystkich wsi gminy Kroczyce.

5. Maja 1915. o godz. 10-ej przed południem w Żarnowcu dla wszystkich wsi gminy Żarnowiec.

3.

KUNDMACHUNG.

Das Meldewesen für die okkupierten Gebiete Polens ist mit der Verordnung des Armeeoberkommandanten vom 16. II 1915, № 3 des Verordnungsblattes der k. u. k. Militärverwaltung in Polen geregelt.

Die Gemeindeämter werden mit allem Nachdrucke aufgefordert, für die strikteste Einhaltung der darin enthaltenen Vorschriften im Gemeindegebiete Sorge zu tragen. Insbesondere ist aber auf ortsübliche Weise in der Gemeinde zu verlautbaren, dass jeder Unterstandgeber jeden bei ihm übernachtenden Unterstandnehmer — mag er ihn entgeltlich oder unentgentlich, dauernd oder vorübergehend, als Mietpartei, auf Gund eines Verwandschafst- Dienst oder Arbeits verhaltnisses oder aus welchem Anlasse immer Unterstand gewähren nach Massgabe dieser Verordnung beim Gemeindevorsteher binnen 24 Stunden nach dem Eintreffen anzumelden oder nach der Abreise abzumelden hat. Die Gastwirte haben ausserdem ein eigenes Fremdenbuch zu führen.

3.

OBWIESZCZENIE.

Sprawy meldunkowe dla obszarów okupowanych w Polsce unormowane są rozporządzeniem Naczelnego Wodza armii z 16. lutego 1915, № 3. Dziennika rozporządzeń c. i k. Zarządu wojskowego w Polsce.

Wzywa się urzędy gminne z całym naciskiem, ażeby dopilnowały w gminie najdokładniejszego przestrzegania tych przepisów. W szczególności należy w sposób w gminie używany ogłosić, że każdy, kto przyjmuje u siebie jakąś osobę na nocleg, na mieszkanie (w gościnę) — i to czy przyjmuje ją na mieszkanie za zapłatą, jako najemcę, czy za darmo, na trwały pobyt, czy przejściowo, na podstawie stosunku pokrewieństwa, stosunku służbowego lub roboczego, albo z jakiegokolwiekbądź powodu — winien tę osobę wedle postanowień niniejszego rozporzadzenia w ciągu 24 godzin po przybyciu względnie po odejściu zgłosić u naczelnika gminy.

Właściciele gospod mają nadto prowadzić księgę obcych.

4.

KUNDMACHUNG.

Um die Bevölkerung des Kreises vor den räuberischen Überfällen zu schützen und die persönliche und Verkehrssicherheit zu erlangen wird angeordnet:

I. Jedermann ist bei Strafe verpflichtet jede fremde Person, jedes lichtscheue Individuum oder sonst gemeingefährliche Personen unter Angabe womöglich der Personsbeschreibung, des eventuellen Verbergungsortes, des einem solchen Individuums bietenden Unterstandgebers und überhaupt alles, was zur Aufgreifung des Täters (Helfers oder Helfershelfer) dienen kann, dem Gemeindevorsteher des nächsten Ortes anzuzeigen.

II. Die Gemeindevorsteher ihrerseits sind verpflichtet dem nächsten Gendarmerieposten unverzüglich mittelst Boten die Anzeige schriftlich zu erstatten.

III. Jeder Person, welchem Zivilstande auch immer angehörend, ist mit Ausnahme der vom k. u. k. Kreikommando bestimmten,

4.

OBWIESZCZENIE.

Celem uchronienia ludności obwodu przed rabunkowymi napadami, oraz zapewnienia bezpieczeństwa osoby i komunikacyi, zarządza się:

I. Każdy obowiązany jest pod zagrożeniem kary osobę obcą, każde podejrzane indywiduum lub wogóle niebezpieczne osoby, podając, o ile to możliwe, opis osoby, ewentualnie miejsce ukrywania się, oraz udzielającego takiemu indywiduum schronienia i wogóle wszystko to, co do ujęcia sprawcy (pomocnika lub współwinnego) może się przyczynić, podać natychmiast do wiadomości urzędu gminnego najbliższej miejscowości.

II. Urząd gminny ze swej strony jest natomiast obowiązany bezwłocznie przez posłańca uwiadomić o tem pisemnie najbliższy posterunek żandarmeryi.

III. Każdej osobie, bez względu na to do jakiego stanu należy, z wyjątkiem ustanowionych przez c. i k. Komendę obwodową publicz-

öffentlichen Zivilorgane und jener Personen, welche vom Kreiskommando dazu die Bewilligung erhalten haben, das Tragen von Waffen welch immer Art untersagt

IV. Wer mit Waffen oder sonst für das Leben eines Menschen gefährlichen Instrumenten, wodurch der Tod oder eine schwere Körperbeschädigung durch ihren Gebrauch hervorgerufen wird, sei es, dass er diese Waffen bei sich in seinen Hause, Zimmer, auf der Wand oder irgend wo in seiner Behausung oder in einen vom Täter oder einer dritten Person bestimmten Ort verborgen hält, aufgegriffen wird, verfällt einer schweren administrativen eventuell einer gerichtlichen Strafe. Ausserdem werden in jedem Falle die Waffen unnachsichtlich abgenommen.

V. Wer eine Person, von der er weiss, dass sie ihren Lebensunterhalt nicht auf die redliche Weise verdient, oder der Spionage zu Gunsten Russlands bedenklich erscheint wo immer verborgen hält, oder die Verborgenhaltung einer dritten Person überlässt oder aufzwingt, sei es durch eine Duldung Leistung oder Unterlassung, verfällt ebenfalls einer schweren Strafe.

VI. Die Gemeindevorsteher und Ortsrichter haben provisorisch in jeder grösseren Ortschaft wenigstens 4 und in jeder kleineren Ortschaft wenigstens 2 mit dem Polizeidienstbetraute, vollkommen verlässliche Männer, welche mit einem Stocke ausgerüstet sind, zu bestellen. Diese Leute haben Ruhe und Ordnung in der Gemeinde bezw. Ortschaft zu erhalten und alles Vorgekommene bei Tag und Nacht dem Gemeindevorsteher zu melden.

VII. Alle Gemeindevorsteher bezw. Ortsrichter haben über alle im Punkte I. und V. bezeichneten Individuen Verzeichnisse anzulegen, welche sie den Gendarmerieposten zur Überprüfung und diese dem k. u. k. Kreiskommando zur Einsicht vorzulegen haben.

5.

Gemeindegerichte.

Gemäss Absatz B. Punkt 3 der allgemeinen Grundzüge über die Regelung der k. und k. Militärverwaltung in den besetzten Gebieten russich Polens bleibt die bisherige Organisation und Kompetenz der Gemeindegerichte unverändert aufrecht.

Die Gerichtsbarkeit der Gemeindegerichte im Kreise Olkusz wird mit Berufung auf „Recht. Gesetz und Gewissen" unter Aufsicht des Militärgerichtes des k. u. k. Kreiskommandos in Olkusz ausgeübt.

Die Kompetenz der Gemeindegerichte umfasst

nych organów cywilnych, jakoteż tych osób, które na to od tejże Komendy otrzymały pozwolenie, jest noszenie jakiegokolwiek rodzaju broni wzbronione.

IV. Kto z bronią lub innem dla życia ludzkiego niebezpiecznem narzędziem, którego użycie śmierć lub ciężkie uszkodzenie ciała może spowodować, bez względu na to, czy broń tę w swoim domu, izbie, na ścianie lub wogóle gdziekolwiekbądź w swojem mieszkaniu, względnie innem przez sprawcę lub osobę trzecią przeznaczonem miejscu ukrywa, będzie przyłapany, podpada ciężkiej karze administracyjnej, względnie karnosądowej. Oprócz tego zostanie mu w kazdym wypadku broń bezwzględnie odebrana.

V. Kto osobę, o której wie, że jej środki do życia z uczciwego nie pochodzą źródła, alboteż podejrzaną o rozmyślne uprawianie szpiegostwa na rzecz Rosyi, gdziekolwiekbądź ukrywa, lub też jej ukrywanie osobie trzeciej porucza, względnie spowoduje, czy to przez tolerowanie, pomaganie, czy wreszcie przez zaniedbanie (opieszałość) podpada również ciężkiej karze.

VI. Naczelnicy gmin (wójtowie) i sołtysi obowiązani są prowizorycznie w każdej większej miejscowości przynajmniej 4, w każdej zaś mniejszej przynajmniej 2 do wykonywania służby policyjnej, upoważnionych, zupełnie zaufania godnych, ludzi ustanowić i ich w kije uzbroić. Ludzie ci mają w gminie, względnie miejscowości, utrzymywać spokój i porządek i wszystkie wydarzenia dnia i nocy meldować naczelnikowi gminy (wójtowi) względnie sołtysowi.

VII. Wszyscy naczelnicy gmin, względnie sołtysi mają na wszystkie pod poz. I. i V. wyszczególnione indywidua prowadzić spisy, które przedkładać winni posterunkom żandarmeryi do sprawdzenia, a te znowu c. i k. Komendzie obwodowej do wglądnięcia.

5.

Sądy gminne.

Według ustępu B. punkt 3, ogólnych zasad zaprowadzenia c. i k. Zarządu wojskowego w zajętych obszarach Polski pozostają i dalej bez zmiany dotychczasowe urządzenia i kompetencya sądów gminnych.

Orzecznictwo sądów gminnych w obwodzie olkuskim będzie wykonywane z powołaniem się na „prawo ustawę — sumienie" pod ścisłym nadzorem sądu przy c. i k. Komendzie obwodowej w Olkuszu.

Do właściwości sądów gminnych należą:

A) in Zivilrechtsangelegenheiten.

1. Alle Klagen aus Verpflichtungen, Verabredungen und über Rechte auf beweglichen Sachen, deren Wert 300 Rubel nicht übersteigt, ferner Schadenersatzklagen, diese letzteren auch dann, wenn zur Zeit der Einbringung der Klage der Schadenwert noch nicht bezeichnet werden konnte.

2. Begehren um Restitution des gestörten oder verlorenen Besitzes innerhalb eines Jahres vom Zeitpunkte der erfolgten Störung oder des Besitzverlustes, ausgenommen jene Fälle, die durch den Krieg verursacht wurden.

3. Gesuche um Sicherstellung der Beweise ohne Rücksicht auf die Geldsumme.

4. Gesuch um zwangsweise Vollstreckung der Rejentalakten (Notariatsakten mit den Schiedsgerichtsakten nicht zu verwechseln).

5 Gesuche um zwangsweise Vollstreckung der protestierten Reverse, sofern der Wert des Objektes respektive Rechtes 300 Rubel nicht übersteigt.

6. Verlassenschaften nach den Bauern bzgl. der sogenannten Ukaz-Grundstücke (jener, die den Bauern anlässlich der Aufhebung der Leibeigenschaft überwiesen wurden) und zwar ohne Rücksicht auf das Grundflächenausmass.

7. Klagen wegen Übertretung der Vorschriften über Verkauf von Grundstücken.

Ausgenommen von der Judikatur der Gemeindegerichte sind: Klagen über Eigentumsrechte an unbeweglichen Sachen und dingliche Rechte an Immobilien; über Servitutenrechte, Bergrechtssachen, endlich Klagen aus Verträgen mit Finanzverwaltungen und über Erfindungen und Privilegien.

B) In Strafsachen.

1. Übertretungen, für welche im Friedensrichterstrafgesetze folgende Strafen festgesetzt sind:

a) Verweise, Verwarnungen und Vormerkungen.

b) Geldstrafe bis zum Höchstbetrage von 300 Rubel.

c) Arreststrafe im Höchstausmasse von 3 Monaten.

d) Gefängnissstrafe bis zu einem Jahre.

2. Diensboten- und Arbeiterangelegenheiten.

3. Jagdangelegenheiten.

Ausgenommen von der Judikatur der Gemeinderichte sind Strafangelegenheiten, wenn:

a) mit der Strafe die Abschiebung des Beschuldigten aus dem Aufenthaltsorte, Verbot der Aussübung des Handels-oder der Gewerbe oder die Sperrrng der Handels-oder Gewerbeanlagen verbunden ist.

b) der Schadenersatzbetrag 300 Rubel übersteigt.

c) die Übertretung durch Personen, welche dem Militär-oder Staatlichen Verwaltungsstande angehören, begangen wurde.

d) die Übertretung in tätlicher oder wörtlicher Beleidigung eines Gendarmen bei der Ausübung des Dienstes begangen wurde.

A) W sprawach cywilnych.

1. Wszystkie skargi ze zobowiązan, [illegible]ów oraz i roszczenia o wydanie rzeczy ruchomych, których wartość nie przekracza kwoty 300 rubli, dalej skargi o odszkodowanie; te ostatnie także i wtedy, jeżeli w chwili wniesienia skargi wysokość szkody jeszcze nie mogła być oznaczoną.

2. Żądania o przywrócenie naruszonego albo utraconego posiadania w przeciągu jednego roku od chwili naruszenia lub utraty posiadania, z wyjątkiem jednak tych wypadków, które spowodowane zostały prowadzeniem wojny.

3. Prośby o ubezpieczenie dowodów bez względu na wartość przedmiotu.

4. Prośby o dozwolenie egzekucyi na podstawie aktów notaryalnych (akty notaryalne należy odróżnić od wyroków sądów polubownych).

5. Prośby o dozwolenie egzekucyi na podstawie protestowanych rewersów, o ile wartość przedmiotu względnie prawa 300 rubli nie przewyższa

6. Sprawy spadkowe po włościanach, właścicielach gruntów pańszczyźnianych (to jest tych, których przy sposobności zniesienia pańszczyzny do stanu włościańskiego zaliczono) i to bez względu na obszar posiadanego gruntu.

7. Skargi z powodu przekroczenia przepisów o sprzedaży gruntów.

Z pod orzecznictwa sądów gminnych wyjęte są: skargi o własność rzeczy nieruchomych i o prawa rzeczowe na nieruchomościach — skargi o prawa służebności, sprawy górnicze — wreszcie skargi z umów zawartych przez zarządy skarbowe państwowe i skargi o prawa na podstawie wynalazków i przywilejów.

B) W sprawach karnych.

1. Przekroczenia, na które w ustawie o sądach pokoju nałożone są następujące kary:

a) Upomnienia, nagany, zanotowania,

b) kary pieniężne aż do wysokości 300 rubli,

c) kary aresztu aż do wysokości trzech miesięcy,

d) kara więzienia aż do jednego roku.

2. Przekroczenia w sprawach służbowych czeladzi i robotników.

3. Przekroczenia w sprawach polowania.

Wyjęte z pod orzecznictwa sądów gminnych są sprawy karne, jeżeli:

a) z karą połączone jest wydalenie z miejsca pobytu obwinionego, zakaz wykonywania handlu albo przemysłu, albo zamknięcie handlu lub przemysłu,

b) żądane odszkodowanie przewyższa sumę 300 rubli,

c) przestępstwo popełnione zostało przez osoby należące do wojska lub zarządu państwowego,

d) przestępstwo przez słowną albo czynną zniewagę popełnione zostało na osobie żandarma pełniącego służbę.

Bei Verhängung von Strafen gegen Verletzung der Finanzärarischen Verwaltungsgesetze, der Vorschriften über Leistungen (Vorspänne für Erhaltung der Strassen etc.) und über das Handels-Fabriks- und Handwerkgewerbe haben die Gemeindegerichte das Strafgesetz anzuwenden, ohne hiebei der ihnen zustehende Strafgewalt zu überschreiten.

Gegen alle Urteile der Gemeindegerichte steht ausnahmslos die Beschwerde an das Militärgericht des k. u. k. Kreiskommandos in Olkusz (Kreisgericht) als 2. uud zugleich letzte Instanz offen, welches entgültig entscheidet.

Sie muss binnen 14 Tagen beim Gemeindegerichte schriftlich oder wündlich zu Protokoll erhoben werden. In diesem Falle ist der Originalakt (nicht Abschriften) mit der Beschwerdeschrift unverzüglich an 2. Instanz rekom. vorzulegen.

Die Amtsprache der Gemeindegerichte sind die deutsche und die polnische Sprache.

Die rechtskräftigen Urteile der Gemeindegerichte müssen durch die Gemeindevorsteher genau vollzogen werden. Eine Weigerung oder andere Pflichtverletzung in Bezug auf den Vollzug der Urteile wird mit Geldstrafe bis 500 Kronen eventl. Arrest bestraft werden.

Die Arreststrafen sind grundsätzlich im Gemeindearreste zu vollziehen.

Die zur Kerkerstrafe verurteilten sind durch die Gendarmerie in das Militärgefängniss beim Kreiskommando zu überstellen.

Jedes Gemeindegericht hat ein Kassabuch zu führen; die im Laufe des Monates eingezogenen Geldstrafen sind am Schlusse des Monates an die Kassa des k. u. k. Kreiskommandos mit Verzeichniss abzuführen.

Ausgenommen von der Kompetenz der Gemeindegerichte sind:

1. Rechtsuchen, welche die Teilung unbeweglicher Sachen zur Folge haben können.

2. Delikte gegen die öster-ungarische oder mit ihr verbündete Armee, sowie.

3. die unter das Standrecht fallenden strafbaren Handlungen.

Die Gemeindevorsteher werden unter Hinweis auf den h. ä. Auftrag vom 24 März 1915 Zhl. 248/Z. K. aufgefordert, sofern es nicht bereits geschehen ist — sofort die Namen der Mitglieder des zuständigen Gerichtes sowie auch die Namen jener Richter bekannt zu geben, welche noch in der Gemeinde wohnen.

Endlich sind jene Personen namhaft zu machen, die an Stelle der fehlenden Richter in das Gericht einzuberufen wären.

Przy nakładaniu kar z powodu wykroczeń przeciw skarbowym ustawom państwowym, przeciw przepisom o świadczeniach (zaprzęgi do utrzymania dróg i t. d.) przeciw przepisom o prowadzeniu handlu, fabryk, przemysłu rękodzielniczego winny sądy gminne stosować ustawę karną, nie przekraczając jednak przysługującej im władzy karania.

Przeciw wszelkim wyrokom sądów gminnych przysługuje bez wyjątku środek prawny zażalenia do Sądu wojskowego c. i k. Komendy okręgowej (Sąd obwodowy) jako do drugiej i ostatniej instancyi, który sprawę rozstrzyga ostatecznie. Zażalenie musi być w 14 dniach do Sądu gminnego pisemnie albo ustnie do protokółu wniesione.

W razie wniesienia zażalenia muszą być oryginalne akta wraz z zażaleniem niezwłocznie do drugiej instancyi przedłożone i to jako przesyłka polecona.

Językiem urzędowym Sądów gminnych jest język polski i niemiecki.

Prawomocne wyroki Sądów gminnych muszą być przez naczelników gminy dokładnie wykonane.

Zwłoka albo też inne jakie naruszenie obowiązków co do wykonania wyroków będą karane karą pieniężną aż do kwoty 500 koron ewentualnie aresztem.

Kary aresztu mają być zasadniczo wykonane w areszcie gminnym.

Zasądzonych na karę więzienia należy przez żandarmeryę odstawić do wojskowego więzienia przy Komendzie okręgowej:

Każdy Sąd gminny ma prowadzić księgę kasową. W ciągu miesiąca ściągnięte kary pieniężne należy przy końcu miesiąca odesłać wraz z wykazem do kasy c. i k. Komendy okręgowej.

Wyłączone z pod właściwości sądów gminnych są:

1. sprawy, których następstwem mógłby być podział rzeczy nieruchomej,

2. sprawy karne o przestępstwa, popełnione przeciw armii austryacko-węgierskiej oraz armii sprzymierzonej.

3. Wszystkie sprawy podlegające orzecznictwu sądu doraźnego.

Odnośnie do tutejszego polecenia z dnia 24 marca r. 1915 № 248 C. K. wzywa się naczelników gmin, ażeby o ile tego już nie uczynili natychmiast podali nazwiska członków przynależnego sądu gminnego jakoteż zaznaczyli, którzy z nich obecnie mieszkają w gminie.

W końcu należy wymienić nazwiska tych osób, których trzebaby powołać do sądu w miejsce brakujących sędziów.

6.

Kundmachung

betreffend die notwendigsten Asanations arbeiten im Kreise.

Mit dem kommenden Frühling rückt auch die Gefahr des Entstehens und der Verbreitung von Infectionskrankheiten heran, deren Gedeihen der Schmutz und die Unreinlichkeit in hohem Grade begünstigen.

Um dieser Gefahr vorzubeugen und die Einwohner vor ansteckenden Krankheiten zu schützen ordne ich folgendes an:

1) Die Wohnungen und Höfe sollen gereinigt und in ständiger Ordnung gehalten, Dünger und Kehricht aufs Feld hinaus beseitigt werden.

2) Kanäle, Strassengräben, Strassen, Wege müssen in Stand und Ordnung gebracht, sie dürfen auch nicht fortan verunreinigt werden.

3) Alle öffentlichen und privaten Brunnen sollen gereinigt und repariert werden; bei jedem Brunnen soll sich eine Tafel befinden: eine weisse, mit der Aufschrift „Gutes Wasser", oder eine schwarze, mit der Aufschrift „schlechtes Wasser".

4) Man muss für den guten Zustand des Friedhofes und der Zufahrt zu demselben sorgen. Sofern der Friedhof nach aussen nicht genügend umzäumt ist, muss man sofort Sorge tragen, dass er mit einem Graben, einem Zaune, oder Gitter versehen wird.

5. Ein jeder Gemeinde- und Ortsvorsteher muss sich einen Vorrat von 50 Kilogr. ungelöschten Kalkes, das zum Selbstkostenpreise beim k. u. k. Kreiskommando in Olkusz anzukaufen ist, besorgen.

Alle Gemeinde- und Ortsvorsteher sind für die strikte und genaue Befolgung obiger Massnahmen verantwortlich.

Die Nichtbeachtung derselben wird strenge mit Geld- und Arrest bestraft.

6.

Obwieszczenie

w sprawie koniecznych prac około polepszenia stosunków zdrowotnych obwodu.

Z nadchodzącą wiosną zbliża się także niebezpieczeństwo pojawienia się i szerzenia chorób zakaźnych, których rozwojowi sprzyja w wysokim stopniu brud i niechlujstwo.

Aby to niebezpieczeństwo zmniejszyć i ludność uchronić przed chorobami zaraźliwemi, zarządzam co następuje:

1) Mieszkania i podwórza mają być oczyszczone i w trwałym porządku utrzymywane, a gnoje i śmiecie wywiezione w pole.

2) Ścieki, rowy przydrożne, zaułki, ulice i drogi należy przyprowadzić do porządku i przestrzegać aby na przyszłość nie były zanieczyszczane.

3) Wszystkie studnie prywatne i publiczne, mają być oczyszczone, gruntownie ponaprawiane i wszystkie oznaczone tablicą na słupie: białą, z napisem czarnym: „dobra woda", lub czarną, z białym napisem: „zła woda".

4) Cmentarz i dojazd do cmentarza należy utrzymywać w porządku. O ile cmentarz nie jest należycie zaopatrzony, należy go w około okopać lub ogrodzić.

5) Każdy wójt i sołtys ma się zaopatrzyć w 50 kilogramów niegaszonego wapna, które można nabyć po cenie własnego kosztu w c. i k. Komendzie obwodowej. Wapno to może być stosownie przechowywane.

Wszystkich wójtów i sołtysów czynię odpowiedzialnymi za ścisłe wykonanie powyższych zarządzeń.

Winni zaniedbania ich dokładnego wypełnienia będą surowo ukarani grzywną i aresztem.

7.

Kundmachung

betreffend die Anzeigepflicht über die Infecktionskrankheiten.

Alle Gemeinde-und Ortsvorsteher sind verpflichtet den Gesundheitszustand der Einwohner zu überwachen und im Falle des Auftretens auch eines einzelnen verdächtigen Erkrankungsfalles darüber unverzüglich dem k. u. k. Kreiskommando schriftlich und durch einen Boten unter Augabe des Namens und des Vornamens des Familienvaters, dessen Berufes, des Namens, Alters und Erkrankungstages des Kranken zu berichten.

Wir unterscheiden folgende Infektionskrankheiten:

7.

Obwieszczenie

w sprawie obowiązku donoszenia o chorobach zakaźnych.

Wszyscy wójtowie i sołtysi mają czuwać nad stanem zdrowia mieszkańców i w razie pojawienia się choćby jednego przypadku, podejrzanego o chorobę zakaźną, donieść o tem bezwłocznie do c. i k. Komendy obwodowej pisemnie i umyślnym posłańcem, z podaniem imienia, nazwiska i zawodu głowy rodziny, imienia, wieku i dnia zachorowania chorego.

Choroby zakaźne są następujące:

1) Cholera: Erbrechen, Durchfall, Waden-und Bauchkrämpfe.

2) Dysenterie oder Ruhr: Leibschmerzen, blutige mit Stuhldrang verbundene Entlehrungen.

3) Bauchtyphus: Kopf- und Gliederschmerzen, hohes Fieber, Bauchweh und Abführen.

4) Flecktyphus: Kopf- und Gliederschmerzen, hohes Fieber, Delirien, Besinnungslosigkeit, kleine, zahlreiche rote Flecke auf der Brust und am Bauche.

5) Blattern: bekannter, pockenartiger Ausschlag am ganzen Körper.

Gemeinde-und Ortsvorsteher werden im Falle der Versäumung der Anzeigepflicht über die angeführten Infectionskrankheiten mit Geld-und Arrest bestraft.

1) Cholera azyatycka: wymioty i rozwolnienie, ból brzucha, kurcze w nogach.

2) Dysenterya, czyli czerwonka krwawe, bardzo częste i z silnem, bolesnem parciem połączone stolce.

3) Tyfus brzuszny: ból głowy i członków, silna gorączka, ból brzucha i rozwolnienie.

4) Tyfus plamisty; ból głowy i członków, gorączka, majaczenie, utrata przytomności, drobna, czerwona wysypka na ciele, szczególnie na piersiach i brzuchu.

5) Ospa: Krosty po całem ciele.

Wójtowie i sołtysi będą karani dotkliwemi grzywnami i aresztem za zaniedbanie doniesienia o pojawieniu się choćby nawet tylko jednego przypadku, podejrzanego o jedną z powyższych chorób zaraźliwych.

8.

Kundmachung

betreffend die ungenane Durchführung der Notimpfung in den durch Blattern verseuchten Ortschaften.

Es ist mir zur Kenntniss gekommen, dass die Einwohner in Orten, in welchen aus Anlass der konstatierten Blattern die Notimpfung angeordnet würde, sich der Impfung entziehen, was die Verbreitung der Seuche nach sich ziehen kann.

Um dem vorzubeugen, wird allen Einwohnern bekannt gegeben, dass diejenigen Familienväter, deren Angehörige sich nicht impfen lassen werden, mit einer Geldbusse in der Höhe von 10 Rubeln bestraft werden.

Die Gemeinde-und Ortsvorsteher werden hiemit aufgefordert, nach der durch den delegierten Arzt vorgenommenen Notimpfung, dem k. u. k. Kreiskommando den genauen Ausweis derjenigen Familienväter, deren Angehörige sich der Impfungsplicht entzogen haben, vorzulegen.

8.

Obwieszczenie

w sprawie niemożności przeprowadzenia dokładnego z konieczności w miejscowościach, w których panuje nagminnie ospa.

Doszło do mojej wiadomości, że niektórzy mieszkańcy w miejscowościach, w których zarządziłem szczepienie z powodu pojawienia się ospy, dają niechętnie szczepić członkom swojej rodziny, albo zupełnie uchylają się od szczepienia, co może spowodować rozszerzenie się zarazy.

Aby temu zapobiedz, zarządzam, aby natychmiast ogłoszono wszystkim mieszkańcom, że każda głowa rodziny, której członkowie nie zjawią się do szczepienia w oznaczonym terminie będzie ukarana grzywną do wysokości 10 rubli.

Polecam zarazem wszystkim wójtom i sołtysom aby po przeprowadzeniu każdorazowem szczepienia ospy przez delegowanego lekarza, przedłożył natychmiast c. i k. Komendzie obwodowej w Olkuszu wykaz tych ojców rodziny, których członkowie nie zjawili się do szczepienia.

9.

Zirkularerlass

an alle Pfarrämter und Gemeindevorsteher im Kreise Olkusz.

Es wird hiemit die Zusammenstellung nachstehen der Ausweise der im Jahre 1915. Schutzpockenimpfungspflichtigen angeordnet:

1) Ausweis der in der Zeit vom 1. April 1914. bis inclusive 31. März 1915. geborenen, lebenden und verstorbenen Säuglinge, nach dem Schema:

9.

Cyrkularz

do wszystkich Wielebnych Urzędów parafialnych i gminnych w okręgu Olkuskim.

Zarządzam sporządzenie wykazów dzieci obowiązanych w roku 1914. do szczepienia ospy:

1) Wykaz dzieci urodzonych w czasie od 1. kwietnia 1914. do włącznie 31. marca 1915. tak żyjących jak i zmarłych, wedle wzoru:

AUSWEIS A:

Pfarre (Gemeinde)..

Ortschaft	Laufende Zahl	Name nud Vornahme des Kindes	Namen der Eltern	Geburts datum	Todes datum	Anmerkung
Minoga	1	Jan Ostrowski	Jan Marya	1914 25,4	1914 24,12	
	2	Michał Twaróg	Aniela Adam	1914 3,12	—	illegitim.
	3	Stefan Kulka	Helena	1915 30,3	—	emigr
	4					

2) Ausweis B. der zur Revaccination bestimmten, in der Zeit vom 1. Jänuar bis zum 31. Dezember 1905 (nach dem neuen Stile) geborenen Kinder. Dieser Ausweis umfasst nur die lebenden Kinder und soll nach dem folgenden Schema zusamengestellt wesden:

AUSWEIS B.

Pfarre (Gemeinde)..

Ortschaft	Laufende Zahl	Name und Vornahme des Kindes	Vornahme der Eltern	Geburtsdatum	Anmerkung
Cianowice	1	Feliks Mogiła	Jan Marya	1905 2/1	emigrował
	2	Rudolf Stachów	Aniela Adam	3/6	illegitim
	3	Maciej Góra		5/9	
	4		Helena		

Die Ausweise A und B sollen auf separaten Bögen, separat für jede Ortschaft zusammengestellt werden.

Die Gemeindevorsteher haben die Ausweise A und B, für jede Ortschaft abgesondert, über die jüdischen Neugeborenen, beziehungsweise Zehnjährigen, vorzulegen.

Alle Ausweise müssen unbedingt schon spätestens am 30. April 1915, dem k. u. k. Kreiskommando in Olkusz vorgelegt werden.

WYKAZ A.

Gmina (Parafia) ....

Miejscowość	Liczba bieżąca	Imię i nazwisko dziecka	Imiona rodziców	Data śmierci	Data urodzenia	Uwaga

2) Wykaz B, dzieci przeznaczonych do powtórnego szczepienia, urodzonych w czasie od 1. stycznia do włącznie 31. grudnia 1905. Wykaz ten ma obejmować tylko żyjących i winien być sporządzony wedle następującego wzoru:

WYKAZ B.

Parafia (Gmina)..

Miejscowość	Liczba bieżąca	Imię i nazwisko dziecka	Imiona rodziców	Data urodzenia	Uwaga

Wykazy A. i B. mają być sporządzone na osobnych arkuszach i osobno dla każdej miejscowości.

Wójtowie są obowiązani sporządzić wykazy A. i B. dla dzieci żydowskich.

Wszystkie wykazy winny być przedłożone c i k Komendzie obwodowej w Olkuszu bezwarunkowo i najpóźniej do dnia 30. kwietnia 1915.

10.
DAS UNTERRICHTSWESEN.

Auf Grund der Verordnung des Armeeoberkommandanten vom 7. März 1915 hat der k. u. k. Kreiskommandant in Olkusz die Errichtung der Volksschulen angeordnet.

Für diese Zwecke wurde dem Kreiskommando ein Schulinspektor zugeteilt, welchem die Aufsicht über das Unterrichts- und Erziehungswesen obliegt.

Aus den Berichten des Schulinspektors hat das Kreiskommando die Überzeugung gewonnen, dass die Bevölkerung der okkupierten Gebiete in Polen mit Freude die Verordnungen auf dem Gebiete des Unterrichtswesens entgegennimmt.

Im Sinne der bestehenden Vorschriften sind die Volksschulen allen Einwohnern ohne Unterschied der Staatsbürgerschaft oder des Glaubensbekenntnisses zugänglich.

Die Unterrichtssprache an öffentlichen Volksschulen ist die polnische.

Der Unterricht wird in den Volksschulen unentgeltlich erteilt.

Das K. u. k. Kreiskommando wird im nächster Zukunft die Beschaffung von Schulbüchern wie auch Lehrbehelfen fur Volksschulen verfügen.

Die „Instruktion fur Volksschullehrer“ sowie auch die „Dienstregeln für Volkschulleher“ werden nach Fertigstellung des Druckes den Schulleitern übermittellt werden.

Zwecks einheitlicher Ausgestaltung des Volksschulwesens finde ich folgendes auzuordnen:

1. Der Unterricht beginnt um 8 Uhr früh und dauert bis 11 Uhr mittags; nachmittags von 1 — 3 Uhr.

2. Alle Kinder werden in 4 Abteilungen unterrichtet. Die III. und IV. Stufe vormittags, die I. u. II. nachmittags.

3. Es dürfen nur nachstehende Gegenstande unterrichtet werden: Religion, Lesen und Schreiben, Polnische Sprache, Deutsche Sprache, Rechnen in Verbindung mit der geometrischen Formenechre, Geschichte und Naturlehre, Zeichnen, Gesang, weibliche Handarbeiten fur Mädchen und Turnen für Knaben.

In Gemässheit dieser Vorschriften wurden im Kreise bereits folgende Schulen gegründet und ausgestattet:

1. Volksschule für Knaben in Olkusz.
2. „ für Mädchen in Olkusz.
3. „ in Wolbrom.
4. „ in Pilica.
5. „ in Grzegorzowice.
6. „ in Sławków.
7. „ in Bolesław.
8. „ in Ogrodzieniec.
9. „ in Soluszowa.
10. Pfarrschulle in Wolbrom.

Überdies ist im Zuge die Gründung folgender Schulen: Chechło, Koszkiew, Ojców, Owczary, Smardowice, Wielka Wieś, Jangrot, Gołaczewa, Kidów, Kroczyce, Sławniów, Gorenice, Skała, Rzeplin, Sieczechowice, Jerzmanowice, Koryczany, Przeginia, Wielmoża, Łobzów, Żarnowiec, Chlina, Jasiorowice, Łany Wielkie, Małoszyce, Otola, Wola Libertowska.

Die Absicht des k. u. k. Kreiskommandos geht dahin in jeder Ortschaft des Kreises eine Volksschulle zu errichten.

10.
SPRAWY SZKOLNE.

Na podstawie rozporządzenia Najwyższego wodza armii z dnia 7 marca 1915 r. zarządził Komendant obwodu w Olkuszu zakładami szkół ludowych.

W tym celu przydzielony został Komendzie obwodowej inspektor szkolny, któremu poruczono nadzór nad sprawami nauczania i wychowania.

Ze sprawozdań inspektora szkolnego przekonała się Komenda obwodu, że ludność okupowanych części Polski z radością przyjmuje zarządzenia wydane w sprawie szkolnictwa ludowego.

W myśl obowiązujących przepisów nauka w szkole ludowej dostępną jest wszystkim mieszkańcom bez względu na ich narodowość lub wyznanie.

Językiem wykładowym w szkołach ludowych jest język polski.

Nauka udzielaną jest w szkole ludowej bezpłatnie.

W najbliższej przyszłości zarządzi c. i k. Komenda Okręgu rozdział książek szkolnych dla ubogich dzieci jakoteż potrzebne środki naukowe dla szkół ludowych.

„Instrukcya z planem naukowym jakoteż Regulamin szkolny“ zostanie natychmiast po wyjściu z druku kierownikom szkół rozesłany.

Celem ujednostajnienia nauki szkolnej zarządzam jak następuje:

1. Naukę rozpoczynać należy o godzinie 8-ej rano kończyć o 11-ej w południe.

2. Młodzież szkolną podzielić należy na 4 oddziały. III i IV stopień (dzieci starsze) pobierać będą naukę przed południem; I i II stopień po południu.

3. Przedmioty naukowe są następujące: religia, język polski, język niemiecki, 1) w szkołach więcej klasowych: rachunki w połączeniu z nauką o formach geometrycznych, wiadomości z dziejów i przyrody, rysunki, śpiew, kobiece roboty ręczne dla dziewcząt i gimnastyka dla chłopców.

Na zasadzie powyższych przepisów założone i zatwierdzone już zostały następujące szkoły:

1. Szkoła ludowa męska w Olkuszu
2. „ „ żeńska w Olkuszu.
3. „ „ w Wolbromiu.
4. „ „ w Pilicy.
5. „ „ w Grzegorzowicach.
6. „ „ w Sławkowie.
7. „ „ w Bolesławiu.
8. „ „ w Ogrodzieńcu.
9. „ „ w Sułoszowie.
10. „ parafialna w Wolbromiu.

Ponadto w toku jest założenie następujących szkół: Chechło, Koszkiew, Ojców, Owczary, Smardzowice, Wielka Wieś, Jangrot, Gołaczewa, Kidów, Kroczyce, Sławniów, Gorenice, Koryczany, Skała, Rzeplin, Sieczechowice, Jerzmanowice, Przeginia, Wielmoża, Łobzów, Żarnowiec, Chlina, Jasiorowice, Łany Wielkie, Małoszyce, Otola, Wola Libertowska.

Dążeniem c. i k. Komendy okręgu jest, by w każdej miejscowości okręgu założoną została szkoła ludowa.

11.
ZIRKULARERLASS

an alle Gemeindevorstände und k. u k. Gendarmerie Posten Kommandos.

Im Nachhange zum h. a. Erlasse vom 1 März 1915 Zhl. 29 / Z. K. wird bekannt gegeben, dass der Verkauf der vorrätigen ausländischen Tabakfabrikate unter der Bedingung bis 1 Mai 1915 gestattet wird, dass die Vorräte genau angegeben werden und per Kilogr. eine Abgabe von 20 Kron. gezahlt wird.

Eine Einfuhr fremder Tabakfabrikate bleibt selbstverständlich verboten.

Alle jene Tabakverschleisser, welche fremde Tabakfabrikate noch vorrätig haben, haben daher sofort ihre Vorräte beim zuständigen Gemeinderamte unter gleichzeitiger Entrichtung der dafür entfallenden Abgabe anzumelden.

Die Zuwiderhandeln den werden streng bestraft.

Die Verzeichnisse der angegeben Vorräte sammt eingehobenen Abgaben sind spätenstens bis zum 12 April 1915 unter persönlicher Verantwortung des Gemeindevorstehers beim k. u. k. Kreiskommando abzuführen.

Die Gendarmerie-posten Kommandos (Finanzwache) haben den Gemeindevorständen bei der Durchführung dieser Anordnung Hilfe zu leisten und über ihre Wahrnemungen anher zu berichten.

12.
KUNDMACHUNG.

Nach den russischen Verfassungsgesetzen wurde die Grundsteuer, (Hauptsumme und Zuschlag), die Rauchfangsteuer (Hauptsumme und Zuschlag), und schliesslich die 15% Strassenbausteuer für das Jahr 1914 im hiesigen Kreise noch Anfangs 1914 bemessen und alle Steuerträger wurden hierüber seinerzeit entsprechend in Kenntnis gesetzt.

Hiemit wird jedermann, der mit irgend welchem Betrage obiger Steuergattungen pro 1914 aushaftet, aufgefordert, spätenstens bis zum 8 April l. J. neuen Styls im Magistrate der Stadt Olkusz, beziehungsweise in den zuständigen Gemeindeämtern zu erscheinen und die Rückstände in der russischen Währung einzuzahlen, widrigenfalls dieselben durch diesen Magistrat, respective die Gemeindevorstände, oder die eigens dazu von dem k. u. k. Kreiskommando delegierten Organe zwangsweise eingetrieben werden müssten.

Der Bürgermeister der Stadt Olkusz, und die Gemeindevorstände erhalten unter Einem den Auftrag, in jedem einzelnen Falle die Höhe der aushaftenden Steuerbeträge auf Grund der von ihnen geführten Bücher und Aufzeichnungen, sowie der von den Parteien selbst vorzuweisenden Quittungen in unzweifelhafter Weise unter eigener persönlicher Haftung festzustellen, und die eingezahlten Summen beim k. u k. Kreiskommando zu erlegen.

Der k. u. k. Kreiskommandant

Oberst Edler von Tarangul m. p.

11.
OKÓLNIK

do wszystkich naczelników gmin oraz c. i k. Komend Posterunków Żandarmeryi.

W dalszym ciągu tutejszego reskryptu z dnia 1 marca 1915, L. 29/C. K. podaje się do powszechnej wiadomości, że dozwala się sprzedaży zapasów zagranicznych wyrobów tytoniowych do 1 maja 1915 pod tym warunkiem, że zapasy zostaną dokładnie zgłoszone i uiszczoną opłata w wysokości 20 Koron za 1 Kilogram.

Zakaz przywozu obcych fabrykatów tytoniowych pozostaje naturalnie nadal w mocy.

Wszyscy ci sprzedawcy tytoniu, którzy mają zapasy obcych wyrobów tytoniowych mają tedy swe zapasy natychmiast zgłosić w odnośnym Urzędzie gminnym, uiszczając równocześnie za to przypadającą opłatę.

Niestosujący się do tego zarządzenia zostaną surowo ukarani.

Wykazy zgłoszonych zapasów wraz ze ściągniętemi spłatami należy złożyć pod osobistą odpowiedzialnością naczelników gmin w c. i k. Komendzie obwodu najpóźniej do 12 kwietnia 1915 r.

Komendy posterunków żandarmeryi (straż skarbowa:) mają naczelnikom gmin być pomocnymi przy wykonaniu tego zarządzenia i przedłożyć tu sprawozdania o swych spostrzeżeniach.

12.
OBWIESZCZENIE.

Wedle rosyjskich ustaw podatkowych wymierzony został podatek gruntowy (główny i dodatkowy) podymny (główny i dodatkowy) a wreszcie 15.% dodatek na budowę dróg na rok 1914 z całego tutejszego okręgu jeszcze z początkiem roku 1914, o czem też wszyscy interesowani w swoim czasie należycie uwiadomieni zostali

Niniejszem wzywa się wszystkich, którzy z jakąkolwiek kwotą powyżej wyszczególnionych rodzajów podatków za 1914 zalegają, aby w nieprzekraczalnym terminie do dnia 8 kwietnia b. r. nowego stylu zgłosili się w Magistracie miasta Olkusza względnie właściwych Urzędach gminnych i zaległości swe w walucie rosyjskiej zapłacili pod zagrożeniem, że w przeciwnym razie zostaną one w sposób przymusowy przez tenże Magistrat względnie naczelników gmin lub też delegowane w tym celu organy c. i k. Komendy okręgowej ściągnięte.

Pan Burmistrz miasta Olkusza, i wszyscy naczelnicy gmin otrzymują równocześnie polecenie, aby w każdym poszczególnym wypadku wysokość zalegających kwot na podstawie prowadzonych przez siebie ksiąg i zapisków oraz przez same strony dostarczyć się mających kwitów w sposób niewątpliwy pod osobistą swoją odpowiedzialnością stwierdzili, a następnie złożone sumy do c. i k. Komendy okręgowej odwieźli.

C. i k. Komendant obwodu

Pułkownik Edler von Tarangul m. p.

Drukarnia J. Lewicki i E. Mirek w Dąbrowie, Klubowa № 4.